

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre . . . 4 frt.
 Félévre . . . 2 frt.
 Negyed évre . . . 1 frt.

MEGJELEN
 minden szombaton

E lap szellemi részét illető költségek a szerkesztőséghez, a pénzügyi demónyok pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.

SZENTESI LAP.

VEGYES TARTALMU HETIKÖZLÖNY.

HIRDETÉSI ÁRAK
 3 hasábos petitorsórt egyszerű hirdetésnél 18 kr., 2 hasábosért 12 kr., 1 hasábosért 6 kr. számítottak.

NYILTÉR
 minden egyes sora 15 kr

BÉLYEGDIJ
 egy beiktatásnál 30 kr

Bérmentelen levelek nem fogadtatnak el.

A mi érdekeink.

Sokszor voltunk már kénytelenek panaszos szót hallatni a miatt, hogy a mi nem ritkán legvitalisabb érdekünk megyénkben, vagy egy általában nincs vagy legtöbbször oly egyének által van képviseltetve, kikben sem elég kötelességérzet, sem elég ismeret és ügybuzgalom nincs arra, hogy a közérdek nevében rájuk ruházott feladatot kellő lelkiismerettel és tehetséggel szolgálhassanak.

A legelszomorítóbban kellett tapasztalunk érdekeink képviseltetésének hiányát a múlt hó végével Szegeden együtt ülésű kertületi földadó bizottság tárgyalásainál.

A kertületi földadó bizottság ugyanis, a múlt év őszén tartott ülésében elrendelte, hogy a szentesi határban keresztül vitt földosztályozás felülvizsgáltságát a végből, hogy itt a tiszta jövedelmi tételek fokoztassanak. A kertületi bizottság ezen határozata folytán városunk határában a felülvizsgálat megkezdett és egy hónapon át folytattott. A felülvizsgálatra kiküldöttek parcelláról parcellára néztek meg minden földet s azt lehet mondani, hogy az egy hónap alatt bejárt határreszt újra osztályozták; az eredmény azonban az lett, hogy miután az első osztályozás lehetőleg jó és kifogásolhatatlan volt, a tiszta jövedelemben semmi változtatást nem lehetett tenni. Tekintve azonban, hogy ez a felülvizsgálat bármily eredménytelen legyen is, a városnak tetemes költségbe kerül, annál fogva a községi kataszteri bizottság fölterjesztéssel élt a kertületi földadó bizottsághoz, hogy tekintettel az eddigi felülvizsgálat teljes eredménytelenségére szüntesse be a nálunk foganatba vett felülvizsgálatot. Kataszteri bizottságunknak az eddigi eljárás eredménye által egész mértékben indokolt ezen kérelme múlt hó 24-én tárgyalatott a kertületi földadó bizottság által. És Szentés kérelmével elutasítatott.

Nincs szándékunk bírálgatni, hogy mennyiben indokolt vagy indokolatlan a kertületi földadó bizottságnak ezen elutasító határozata. Ez iránti véleményünket a további vizsgálat eredményétől tesszük függővé. Egyet azonban, mint nagyon is sajnos tényt már ez alkalommal is constatálnunk kell, s ez az, hogy azon gyűlésben, hol földjeink megadóztatásának kérdésével, tehát vagyonunk és pénzünk felett határoznak, Csongrádmegyét, legalább Szentés város kérelménél senki sem képviselte, pedig ha lett volna valaki, ki érdektünkben szót emel, jogos és indokolt kérelmünk egészen más elintézésben részesült volna. Szeged város, Torontál- és Csanádmegyék kiküldöttei ott voltak mind, és megvédték mindenben az általok képviselt községek érdekeit. A mi ügyünk s vele Csongrádmegye többi községeinek ügyei is, az idegenek jó akaratára, vagy viszonyaink teljes ismeretlenségéből származó közönyére volt hagyva. S valóban elszomorítólag kellett tapasztalunk, hogy a mi megyénk nagyon is közönynyel nézett mostoha gyermeke a kertületi földadó bizottságnak. Pedig Csongrádmegyének is van kiküldötte a kertületi földadó bizottságba; de mi, midőn az ily kiküldötteket megválasztjuk, rendesen elég szerencsétlenek vagyunk oly emberekre vetni szemünket, kiknek hivatottságukat az elévült tekintély mellett csak a megyei előlők barátsága hirdeti és bizonyítja. Így voltunk a járás és kertületi földadó bizottsági tagok megválasztásánál is; semmi sulyt, semmi

jelentőséget nem tulajdonított ezen állásoknak a megye.

A kertületen Dosisch Péter ur volna — a mint tudjuk — megyénknek a képviselője. Nem volt ott ügyünk tárgyalásánál, de ha ott lett volna is, kérdjük, hogy Dósisch ur, mint gorzsai birtokos, Gorzsának a megyéből való kiszakítása és Hód-Mező-Vásárhelyhez lett csatolása után van-e hivatta Csongrádmegyét képviselni? Nincs. Ő nem megyei birtokos többé, nem tagja törvényhatósági bizottságunknak s így érdekeinkkel szemben semmi kötelezettséggel nem áll.

Ez az állapot már innen onnan egy év óta így van és ő mégis, mint Csongrádmegye kiküldötte lenne — ha részt szokott volna venni — a kertületi földadó bizottságban.

Ezen a dolgon megyénk törvényhatóságának sürgősen változtatni kell; mert megyénk földbirtokos osztálya Dósisch urnak sem fog nagy hállával tartozni de a megyének se fogja megköszönni, ha legvitalisabb érdeke jövőre is úgy lesz képviselve, mint a mint az eddig volt. Fájdalom, hogy érdekeink eddigi elhanyagolásából származott hátrányokat a jövő már semmi esetre sem teheti jóvá.

Az eddigi tapasztalat azonban minden esetre elég jó lesz arra, hogy jövőre erélyes, ügyeinkért lelkesülő, buzgó emberekre bizzuk érdekeink képviseltetését.

Egy földbirtokos.

A pusztaszeri csángó-telepítés.

Lapunk múlt számában elmondottuk, hogy a csángó telepítés ügyében mit reménylünk mi, és mit vár a megye közönsége Pallavicini Sándor őrgrof ismert nagylelkűségétől és hazafiúi áldozatkészségétől.

Okunk van hinni, hogy szavunk nem volt a pusztában elhangzó üres szó; s megtalálta az utat a derék főur nemes szívéhez. Okunk van hinni, hogy Pallavicini Sándor őrgrof a legnagyobb készséggel, a legőszintébb jóakarattal ragadja meg a kedvező alkalmat, midőn hazájának, a magyar nemzetiségnek és humanitásának oly megbecsülhetlen szolgálatot tehet.

E hitünk arra ösztönöz bennünket, hogy megjelöljük a kiviteli módozatokat, melyek szerint az általunk fölvetett eszme megtestesíthető, a páratlanul szép cselekmény foganatba vehető lenne.

Midőn a pusztaszeri csángó-telepítés eszméjének szószólóivá lettünk, nem tévesztettük szem elől, hogy a mindszent-alyői uradalom hitbizományi birtok, a mely fölött a nemes őrgrof rendelkezési joga bizonyos korlátok által van határolva.

Ámde azok a korlátok könnyű szerrel kitágíthatók; s pillanatig sem kételkedünk, hogy mindazon törvényes faktorok, kiknek hozzájárulásától van föltételezve a telepítési eszme megvalósítása, e részben habozás nélkül segédkezet nyújtanának az őrgrof urnak.

Annnyival inkább megtehetik azt, mivel a telepítés a nélkül keresztül vihető, hogy a hitbizományi törzs vagyon érzékeny csorbulást szenvedne.

Nem várjuk és nem is látnánk indokoltnak mi ugyanis azt, hogy a csángók ingyen kegyelemből ajándékoztassanak meg egy darab földet. Ez a hitbizományi törzsvagyon esonkítása volna; s azon kívül a munkás csángó nép nem alamszánát. hanem csak megélhetési módot keres.

Hasítottson ki tehát a nemes őrgrof rengeteg uradalmából egy község számára elégséges területet, de úgy, hogy abban a beltelkeken kívül bizonyos mennyiségű szántóföld és legelő is legyen; s adja át azt a csángóknak mérsékelt áron, s 15—20 évi törlesztés mellett.

Természetes, hogy a betelepülőkötől legalább az első két évben nem lehetne a törlesztési részletek fizetését igényelni; sőt a mellőzhetlen beruházásokra még némi segélyben is volna szükség őket részesíteni.

De hát az uradalom nem veszítene, s nem is kockáztatna a nagylelkű tény által semmit; mert az a szorgalmas, munkás és becsületes nép bizonyára apránként leróvná tartozását, s örök hállával eltelve gondolna arra, a ki módot nyújtott neki, hogy megtalálja „honját a hazában.”

Ez uton nemesak egy hállás népet csatolna magához az uradalom, hanem tekintélyes munkacserét is nyerne, melynek szorgalmát és buzgóságát a hagyományos hűség érzete hatványozná magasra.

Az átadandó terület váltáságosságából pedig meg lehetne az uradalom számára szerezni a péteri major szomszédságában lévő földeket, melyeket az uradalom kormányzatának éln állók már régen megakartak vásárolni.

Igy helyre lenne ütve a telepítés által a hitbizományi jószág állagában ütött csorba; s csángó véreink is oly otthont találnának, melyet ezredéves történelmi tradíciók kétszeresen becsessé avatnak.

Ez volna — felfogásunk szerint — legcélszerűsőbb és legpraktikusabb kiviteli mód egy csángó község alakítására; s e mód nem is igényelne az őrgrof urtól egyéb áldozatot, mint a hitelnyitást és részben pénzbeli előleget.

S midőn örömmel kellett tapasztalunk, hogy a Pallavicini uradalomhoz viszonyítva, szemernyi vagyonnal bíró szentesi gazdák, a hazafiúi hevéltyől felbuzdulva, számos csángó család befogadására ajánkoztak; s a Pallavicini család egykori jobbágy községe, a sanyaru anyagi viszonyok között lévő Mindszent is, mint erkölesi testület, 5 csángó család elhelyezésére vállalkozott; akkor hinnünk kell, hogy az a főur, a kinek nyolczszáz ezer forint évi jövedelme van, s így Magyarország legdusdagabb mágnásai közé tartozik; s aki emberbaráti érzelmei által vezéreltetve, már százezeret áldozott a jótékonyaság oltárán; az a főur, aki büszke önértéssel vallja magát magyar mágnásnak, s a kinek minden tette jó szívet és magas lelkiületet jelez; az bizonyára nem fog tétovázni, midőn nevét egy kiválóan átvös és fényes tett által örökítheti meg.

Mi legalább bizunk és — várunk!

Csak egy közmondást ajánlunk a nemes őrgrof nagybecsű figyelmébe, s ez az, hogy: „kétszer ad, a ki gyosran ad!”

A városi közgyűlésből.

Tisztelt szerkesztő ur!

Igéretemhez képest ime beköszöntök a levél alakba foglalt első közgyűlési tudósítással; s ha — mint reményem — nem lesz kifogása a forma ellen, alkalom adtán folytatni fogom az e tárgyú levelezést.

Az april 30-án kezdődött városi közgyűlés nem volt szegény sem az okos beszédekben, sem a mulatós epizódokban. Balogh János polgármester kitünő tapintattal és erőtéljes kézzel vezette a tárgyalást, Szedder János a töle megszokott kiváló elmeállal beszélt, s „az öreg bíró” Farkas Gedeon is latba veté dus tapasztalatait, gazdag judiciumát és higgadt előrelátását.

Ezeknek az okosan beszélő uraknak azonban akadt ellenlábas a városi közéletünk egének egy nemrég feltűnt új csillagában, a ki nevezetik Kátai Pálnak. No de hát tartunk sorrendet.

A napirend első tárgyát a már mindenféle retorán keresztül hajszolt közmunka ügy képezte. Pünköszt Ferenc államépítészeti mérnök tudvalevőleg a népszámlálási adatokból kisütötte, hogy a 80 és 81-iki bevallás alkalmával Szentésen több ezer igás jószág eltitkoltatott. A megye részéről másod ízben megtartott vizsgálat eredménye szerint az eltitkolt igavonó jószágok száma 1247-re tehető. A város utasítatván a pótösszeírás eszközésére, az összeíró küldöttség minden erőlködése oda lukadt ki, hogy 333 db. jószágnál több eltitkolva nincs; ez is, egy pár gazda állítása sze-

rint — onnét származó t, hogy a jármos ökröket annak idejében nem valották be, úgy vélekedvén, hogy az ökrök állomány nem képezi a közmunka kivétel tárgyát. A város tehát kérte a hiányzó, de föl nem fedezett 914 db. igás jószág után követelt 2467 frt 80 kr. k-m. váltásig elengedését; a közigazgatási bizottság azonban kérelmet elutasította. Az elutasító végzés képezte most a közgyűlés tanácskozásának tárgyát, s a közgyűlés egyhangulag kimondá, hogy a kérdéses végzést felelbezi.

Ezután felvételre a Körös-Tisza-Maros között történt gát építésre és a folyamatban lévő ártérfejlesztésre fordított és fordítandó 6 millió frt állami előleg visszatérítési tárgyában keletkezett kormánybiztosi átirat.

Az ezen ügyben javaslat tételre kiküldött bizottság azon javaslatot terjeszté a közgyűlés elé, hogy feliratilag kéresek fel a kormány, s általa a törvényhozás a következőkre:

1-ör. Tekintettel arra, hogy az 1881. évi LIII. t. cz. 6 ik szakaszában már kilitásba helyeztetett, hogy a kérdéses költségeknek bizonyos hányadát az állam fogja viselni, s tekintettel továbbá arra, hogy ha a kérdéses 6 millió frt egészen az érdekeltségre rovatnék ki ez oly elviselhetlen teher lenne, mely ezen anyagilag különben is kimerült nagy magyar vidék közgazdasági fejlődését és előhatadását évtizedekre visszavetné; törvényileg mondassék ki, hogy a 6 millió frt egy harmad részét az állam kinevált fogja viselni; a fennmaradó 4 millió frt pedig a különböző vízszin szerinti árterek között, a visszatérítési tervezettől eltérőleg oly arányban osztasék meg, hogy az 1830 iki vízszin alatt álló területet holdanként és évenként 1 frt, — az 1855-iki árteret 77 kr, — és az 1881 iki árteret 22 kr terhelje.

2-ör. A 6 illetve 4 millió frt ne költségeknek, hanem oly állami előlegnek tekintessék, melynek kamatai csupán a kirovás kezdetétől válnak esedékessé; tehát az időközi kamatok engedtessek el.

3-ör. Az 1881 XLII t. cikknek az adóvisszatérítéssel vonatkozó kedvezményei mindaddig, míg a 6, illetve 4 millió frt teljesen lefizetve lesz, az érdekeltség javára megadassanak.

4-ör. A visszatérítésre nézve életbe lepetendő provisorialis intézkedés az ártérfejlesztésre előirányzott 4 év leforgása után megszüntetessék; s az addig teljesítendő fizetésekre vonatkozólag az elszámolás a birtokosok és az állam között 5 év múlva okvetlen megtartassék.

5-ör. Minden egyes birtokos legyen feljogosítva arra, hogy a visszatérítendő összegből reá eső hányadot bár mikor egy summában lefizethesse.

6-ör. Hatalmaztassanak fel a városok, hogy belterületek lakosságára, a külterületek után rájuk eső mennyiségből bizonyos részt az egyenes adók arányában kivethessenek; és pedig úgy, hogy a házostály adó minden frtja után 10 kr; a házber adóra 25 kr; a házostály kereseti adóra 15 kr; a negyedik osztály kereseti adóra 5 kr, legyen kiróható.

7-ör. A Kureának mindkét torkolata a töltés építési költségek terhére zsillippel látassék el; úgy, hogy a kureába elő viz legyen eresztendő.

8-ör. A Békéstől Apátfalvaig terjedő ártéri terület a közös teherviselés és közös védelem elvei alapján egységes kormányzás alá vétessék.

Ezen javaslat fölött 3 óráig tartó élénk eszmecsere folyt; melyben a javaslat mellett a polgármesteren kívül, Farkas Gedeon, Kristó N. István, és Szeder János, a javaslat ellen pedig Kátai Pál beszélt legtöbbször.

Szólas szerint Udvardi Sándor se állta ki szó nélkül; össze beszélt toronyát baranyát; mire a polgármester kénytelen is volt megjegyezni, miszerint nem érti, hogy volta kép mit akar mondani az érde-

mes képviselő ur. Bizony jó magan sem értettem; de tán magának Udvardinak sem voltárról semmi sejtelmé. Csakhogy — hiába — beszélni „muszáj”; mert hát megvagyom írva, hogy: „az ösztön ellen rugódozni nem lehet.”

Annál jobban kitétt magáért Kátai Pál uram; a ki avval kezdte, hogy legokosabb lesz, ha az egész 6 millió frtot maga az állam viseli; mert hiszen mindnyáján az állam polgárai vagyunk, s a kormánynak és törvényhozásnak kötelessége benünket védelmezni. Törvénybe iktatta azt, — úgy mond — még 1840-ben a halhatatlan Gróf Széchenyi István, hogy 22 láb viznél magasabbat az érdekeltség nem köteles megtartani, ha feljebb árad a Tisza, akkor legyen rá gondja az államnak; már pedig a mi töltéseink 22 lábba ki voltak építve, ha elégteleneknek bizonyultak, ám esinálja nagyobbra az állam, de csak maga kasszájának rovására. De ha már az érdekeltségnek kellene is a terhet viselnie, akkor se igazság, hogy csak ez a vidék legyen terhelve; mert megmondta azt, a polgármester még főkapitány korában, hogy ha elszabadul a víz a világi hegyekig meg se áll; a világi hegyekig eső terület tehát bele tartozik az érdekeltségbe. A hegyeket azonban — feltűnő nagy lelkűséggel — még ő se kívánta bevonnai.

Igazán mulatságos dolog volt hallgatni ennek a város atyának böles okoskodását, mely majdnem egy óra hosszáig föltartóztatlanul áradt ajkáról. Hasztalan figyelmeztette a polgármester, hogy okoskodásában már messze elesapongott a tárgytól; ő biztosította a polgármestert, hogy még csak ezután jön a java, hát csak legyen türellemmel. A java azonban — egészen elveszett a derűtség hangos zajában, melyet a derék város aya beszéde földélt. (Az általános derűtségben csak B. tanácsnok ur nem osztozott; a ki a mellék szobában szent áhitattal hallgatta Kátai és Udvardi beszédeit, s keserves könnyeket hullatott a „szegény nép” nagy terhei miatt; mintha bizony soha se hallotta volna híret a kereseti adó préselésnek, s mintha nem ő volna az a Pilátus, a ki dárdásai által sorba feszített keresztre a szerencsétlen adóhátralékosokat.

Szeder János a föliratban kifejteti kívánta, hogy Szentes város határának legnagyobb része már 1855-ben védgát által volt biztosítva; s így nem volna igazságos, hogy Szentes város határa egyformán osztozzék a teherviselésben azon területekkel melyek a szentesi gátak építéséhez nem járultak. Azt kíváná tehát, hogy Szentes város határának azon része, mely már 55-ben védve volt, a mostani gátépítés költségeibe ne részesüljön, hanem csupán a gátfenntartás költségeiben osztozzék. Ezen indítvány fölött beható vita fejlődött ki, egyfelől az indítványozó, másfelől a polgármester és Farkas Gedeon között. A polgármester azon vélemények adott kifejezést, hogy a Szentesváros által fenntartott régi gátak értéke a liquidáció alkalmával a szentesi birtokosok javára beszámítandó lesz; míg Farkas Gedeon azon nézetben volt, hogy ez a kérdés majd csak az 5 év múlva bekövetkező végelszámolásnál lehet napirendre hozható; ezuttal azonban teljesen érintetlenül hagyandó.

Érdekes diszessio volt még a Kurea zsillip kérdésében. Kátai Pál uram úgy találta, hogy felesleges volna az államot a felső Kurea torkali zsillip kiépítésével terhelni; hiszen elég volna már az államnak az, ha a 6 millióskát a nyakába hagyhatának; aztán meg minek is volna a Kureába előviz, igaz, hogy a mostani poshadt viz egy kiesit bűdös, de ám azért nem kell finyáskodni; lám Csongrádot körül folyja a Tisza, mindamellett 73-ban nagy cholera volt ott is; Orosházának meg nincs Kureája, mégis sokan haltak el az 1831-iki a choleraiban ott is. A 73-iki cholera Szentesen nem a kureaparti utcában, hanem a nagyvölgyben

szedte áldozatait. Hiszen ott van Ázsia, nincs ott hírese a Kureának, még is onnan jó hozzának a cholera, no meg a keleti pestis. Summa summárum ne terheljük ezt a szegény államot a zsillip építés költségeivel; van annak baja úgy is elég.

Ezen ékes dictio azonban nem hatotta meg a közgyűlést; — a képviselő testület — Szeder János hatóság fölszólalása után — a bizottság javaslatát a zsillipre vonatkozó részében is elfogadta, valamint elfogadta egyéb tekintetekben is, csupán a házostály, házber és kereseti adókra kirovandó hányadra nézve tett némi esekély módosítást.

Az ülés végén Udvardi még a felett zengett siralmas jeremiát, hogy a kormánybiztosi javaslatban adminisztrációra 50 ezer frt van előirányozva. No már ő ezt nagyon fájlalja, mert a társulati tisztviselők fizetését sokalja; indítványozza tehát, hogy az 50 ezer frtból 20 ezer frt töröltessék, illetőleg a fenntartási költségekhez csatoltassék. A polgármester sietett szözlöt felvilágosítani, hogy hiszen a régi társulati adminisztrációja jóval többbe került 50 ezer frtnál; Farkas Gedeon is megjegyzé, hogy az 50 ezer frt csak kombinált összeg, s a majdan foganatba veendő szervezés fogja megmutatni, hogy voltaképp mennyibe kerül az adminisztratio; most tehát ez ügyet bolygatni nem lehet. Szeder János arra utalt, hogy Udvardiból csak a személyes bosszu vágy által felköltött irigység beszélt; sietett is őt megnyugtani, hogy hiszen ne busuljon nem lesz ám az 50 ezer frt egészen a Sima Ferenc uré.

Erre aztán Udvardi sem tudott eszedniát mondani; a közgyűlés a Szeder János humoros megjegyzésének hatása alatt derűlten oszlott szét.

A folytatólag május 1-én tartott közgyűlés tanácskozása elég esendes mederben folyt: csak a díkei-ozási viszketetgtől neki szilajult Kátai Pál uram árult el ismét áprilisi észjárását, midőn a jegyzőkönyv hitelesítésnél vissza akart térni a 6 millió ügy tárgyalására s erőnek erejével elakarta beszélni, a mi tegnaptól még a begyében maradt. A polgármester azonban megzavarta ezt az ártatlan mulatságát, kitanitván őt arra, hogy a jegyzőkönyv hitelesítésnél a már meghozott határozatok bolygatásához nincs joga.

A napi rend előtt a polgármester előterjeszté, hogy az alispán utján a esángok betelepítésével foglalkozó országos bizottság részéről Szentes város közönsége is felszólított az iránt hogy nem volna — e hajlandó néhány esángó családot elhelyezni. A polgármester az ügyhöz méltó meleg szavakkal ajánlotta e felhívást a képviselők figyelmébe; s minthogy az idő rövidsége miatt nagyobb tevékenység kifejtésére nincs tér és alkalom fölhipta a jelenlévő képviselőket, hogy nyilatkozzanak nem volnának — e hajlandók néhány esángó családot birtokaikon elhelyezni. A felhívás élénk viszhangra talált, nyomban több képviselő kijelenté, hogy hajlandó esángó testvéreink befogadására; e nagy lelkű ajánlkozók nevét a főjegyző azonnal jegyzékbe foglalta, s a polgármester egyszermind tudatta, hogy hasonló ajánlkozások nála és a főjegyzőnél május 2-ig bejelenthetők lesznek, mire a lakosság dob szóval is figyelmeztetni fog. Kristó N. István, Szeder János egész lelkesültséggel szólottak e tárgyhoz s s utóbbi azt sürgeté, hogy a város, mint erkölcsi testület is fogadjon magához néhány esángó családot; azonban a polgármester a legnagyobb sajnálkozással jegyezte meg, hogy a város most a legjobb akarat mellett se helyezhetné el a betelepülőket így e részben kizárólag egyesek nagy lelkűségére van utalva.

Onody Lajos főjegyző hivatkozva egy — a lapokban megjelent felhívásra, melyben a hazai közönség éllemi szerek adományozására kéretett fel, s hivatkozva arra, hogy legközelebb ismét 800 esángó fog itt átutazni, azon indítványt tevő, hogy az említett 800 esángó

TÁRCA.

Tizenkét leány egy háznál.

— Beszély. —
Írta: S. F.

Csapó Sándor ur csak Mariska vallomása után jött ki egészen sodrából.

— Hát titeket csakugyan átokul adott nekem az isten? mondá az apa, s elkecserevén nézett előtte álló szép két leányára. Oh csak volnátok rutak, hogy senkinek se kellenének.

— Apám! az istenért mit beszélsz? kiálta Erzsike könnyűkre fakadva.

Csapó Sándor urat azonban most már gyermekeinek könnye nem indítá meg. Az elkecserevés és kétségbeesés, mely pillanatokkal előbb lelkét kinezá és elméjét zavará, egyszerre haraggá kavarodott lelkében és kemény szemrehányást tett gyermekeinek, kik szögyent és gyalázatot hoznak az ő fejére. S míg az indulat viharra le nem zajlott a nyugalmában és békeségében megzavart apa lelkében: hasztalan volt a két leány sírása és kérése, mert Csapó Sándor ur felháborodva beszélt és járkált fel s alá a szobában. nem látta ő gyermekeinek könnyeit és nem hallotta azok kérő szavát.

Istenem, pedig hát az a két leány valóban nem volt oka az eseményeknek. Mit tehettek ők arról, hogy szépek, hogy kedvesek és szeretni valók voltak.

Egy fölörög tartott anig Csapó Sándor ur magát megeléssel, hivatból való lemondással, gyermekeinek, az ő szerencsétlenség okozóinak elkergetésével, föld alá bujjással, szóval egy gyáva erélytelen ember tehetetlenségével fenyegetődzött, s azután kimerülten dőlt egy székre és az egymás nyakába borult síró két leányhoz fordulva kérdé, hogy: ha a bajt megcsináltátok, hát mondjátok meg, hogy most mit tegyek?

Mariska Irma grófnő mellett sok komolyságot és határozottságot sajátított el. Nagy kék szeméből — melyek apja haragos és elkecserevett arcán esütek — ki lehetett olvasni, hogy ő tudja, hogy mit kell apjának tennie; de ő a kisebbik levén, Erzsikéje volt az első szó, tehát hallgatott. Erzsike pedig szelíd, félénk leány volt, s remegett apja elkecserevetség, és haragja miatt és néma maradt.

— Megvert az isten veletek! mondá Csapó Sándor ur. Pedig dehogyan verte, dehogyan verte! Oly szép és jó leányok, mint Erzsike és Mariska voltak mindig áldása és boldogsága egy családnak.

— De apám, mi ártatlanok vagyunk! mondá szelíden Erzsike.

— Mit ér az nekem, ha mégis nyakamon a baj; És most már nem törődöm vele, ha az a két örült agyon lövöldözné is egymást ha a poklok mélységére fenekére mennének is; de mit fog szólni a grófné? Még azt fogja mondani, hogy az én leányom elesábitotta az ő fiát.

E szavakat oly hangosan mondta Csapó Sándor ur, hogy a harmadik szobába is elhallatszott. És épen ezen szónál lépett a szobába Pécey grófné.

— Legyen nyugodtan barátom! azt nem fogom mondani, mondá a grófné, mert az ön leánya egészen ártatlan fiauu megmondolatlan elragadtatásában.

Csapó Sándor urnak azonban a grófné megnyugtató nyilatkozata mellett sem szolgált megnyugtatóására és öröme a grófné megjelenése; mert mégis okának és pedig nagy okának kell annak lenni, hogy a grófné hozzájok meg, ily váratlanul és épen a szerencsétlen dolgok tárgyalásának pillanatában.

Csapó Sándor ur lehorgasztott fövel sietett az urnó elé.

— Eljöttem, mondá a grófné, Mariska felé fordulva, hogy őnt megpereljem, amiért a kastélyt minden szó nélkül elhagyta; se Irmának sem nekem nem szölt semmit.

— Nem mertem méltóságos asszonyom, szölt Mariska; nem akartam fájdalmat okozni annak, ki családunk megváltója lett.

— Tudok mindent s azért önnök haza hellelem jönni, mondá a grófné és kastélyomat többé engedelmem nélkül el ne merje hagyni! A grófné egy znya szemrehányó hangján beszélt. Mariska szelíden közeledett hozzá és esókolta meg a grófné kezét ki barátságosan nyújtotta azt felé.

— Egyikért azért jöttem, hogy ezt a szökevényt haza vigyem és a másikért azért jöttem; mert a mai tisztí ülésen láttam, hogy őnt mélyen elkecserev a mérnök és ispánnak hirtelen történt távozása. Ea tehát megakarom őnt nyugtatni; mert hiszen önnök annak ami történt nem okai. Még horasztóbb történetet volna, ha Erzsike akár az egyik akár másik kérőhöz hozzá megy.

Erzsike lelkéről egy nehéz kő szakadt le a grófné szavainak hallatárk. És Csapó Sándor uradalmi számvevő ur is föllegezett.

— No és most ön bucsuzzon testvéreitől apjától és jöjjön velem; mert a barátnője nehezen várja monda a grófné jószágos hangon Mariskának, ki hirtelen sorba esókolta apját és testvéreit és most a grófnéval, kit a ház előtt várt a hintaja.

— Ön rossz leány, mondá az uton a grófné: nem szabad lett volna szó nélkül távoznia.

— Megjédtem, mikor a gróf nekem a vallomást tette és kerülni akartam őt örökre, hogy soha se leheszen alkalma ezt neki ismételni.

— Csak ez a nemes és becsületes szándék mentheti őnt előttem; de nem gondolt-e ön kisasszony arra, hogy ha kerülni is a gróf őnt bárhol is legyen, feltalálhatja. Önnök ott kell lenni közel a grófnához, s ha ismétli szerelmi vallomását, ön mindig erélyesen elutasítja. Ezt kívánom öntől kisasszony.

— Örömmel teszem méltóságos asszonyom.

(Fölt. köv.)

fogadására és azok részére élelmi szer gyűjtése végett egy bizottság küldessék ki. Mire Pólya Ferenc megjegyzi, hogy a főjegyző által említett fölhívás a már Páncsován, lévő csángók részére kér élelmi szer gyűjtést. A közgyűlés Balogh János és Kristó N. István indítványára egy bizottságot küldött ki a végből, hogy az egész csángó ügyben fölmértől minden mozzanatot figyelemmel kísérve a szükséghez képest a város hatósága nevében belátása szeriint intézkedjék a esetleg javaslatokat tegyen; a bizottság tagjaiul: főkapitány, főjegyző Pólya Ferenc, Sima Ferenc, Borbély Lajos Pataki József, Pataki Imre és Soós Ferenc képviselők választattak meg. Több apróbb tárgy elintézése után felvetett a derekegyházi oldalon lakó tanyai gazdák azon kérése, hogy az ott lévő 88 tanköteles gyermek részére egy tanyai iskola építtessék, a törvény világos rendelete folytán teljesítendő lévén, a gazdasági szakosztály javaslata folytán Szamosközi Sándortól egy hold földnek 450 frtért ajánlott megvételére s a fölépítésre árlejtés kifizése egyhangulag elhatározott; esután a följött fejtett ki élénk vita, hogy az épület téglából vagy vályogból készíttessék-e? A minden lében kanál Kátai Pál minden áron vályogból akart építkézni, mert — úgy mond — fölösleges luxus „kübül“ csináltatni házat, kiszolgálóinkat a vályog épület is. Azonban Szűcs Dániel és Kristó Nagy István erőlyes fölszólalása után a közgyűlés téglából való építkézést határozta el. (Csak azt sajnálom, hogy fölnöttek számára is nem építenek egy „kű“ iskolát; szívemből protegálnám Kátai atyánkfűt, hogy bejusson oda — tanítványnak).

Hosszu és heves vita fejtett ki a felett, hogy a kongó uthoz föl nem használta nagy mennyiségű téglát után mennyi díjat követeljen a város. Ez ügyben tudvalevőleg a város egy bizottságot küldött ki a vállalkozóval leendő alkudozás végett, e bizottság jelentésében előadta, hogy a vállalkozóval egyesítésre lépnie nem sikerült, legelőszertőbb volna tehát elfogadni vállalkozó azon ajánlatát, hogy a kérdéses téglák után is pedig a faltéglának ezértől 1 frtot, a kisebb kongó téglának ezértől 50 kr fizet. A vitában Mikee Ferenc Szedor János, Kristó Nagy István, Borbély Lajos, Kátai Pál, a városi ügyész és a főjegyző vettek részt, s a polgármester javaslataira a vállalkozó imént jelzett ajánlata elfogadtatott ugyan, de azon határozott kikötéssel, hogy jövőre faltéglát égetnie nem szabad. Kandi vagyok azonban rá, hogy gyári berendezés nélkül — tehát tábori kemencében, hol és mikor tudtak téglát égetni a nélkül hogy abban nemcsak hogy faltéglát, hanem közpönyegtéglát is ne maradjon?

Végző tárgya volt a közgyűlésnek az elfogatosok azon kérénye, melyben a kataszteri munkálatok folyamán teljesített rendkívül terhes szolgálataikért némi javadalmazást kérnek. A polgármester ajánlata a kérelemnek hely adatván, az elfogatosok részére minden fogat után 25 frt, s így összesen 250 frt jutalomdíj kintalványoztatott.

Ezzel a közgyűlés s vele együtt az én tudósítói fizetem is véget ért.

A viszontlátásra!

Szentes, 1883. máj. 1.

Julius.

Világ folyása.

Arany idöket élünk; immáron fölpirkadt az „örökbecé“nek hajnala. Hetek óta erről zeng ékes szolozsmákat majd minden világlap; egy tudós professzor pedig könyvet ír róla Imre, a miről annyit ábrándozott a kerek föld minden bővéri idealistája; a mi után annyit sóhajtozott az adózó nép — bekövetkezett; kiment acél helyett a béke olajága van a hatalmasok kezében.

S ezt a pompás állapotot mind a hirneves „hármass szövetség“ csinálta. Eleintén azon törte a fejét minden hivatott és „született“ politikus, hogy voltaképp ki ellen irányul az az ármányos szövetség; sorba rémitgették vele az „éjszaki medvét“ és a francia köztársaságot, s midőn azok mosolygó ábrázatot csináltak az ijesztgetéshez, akkor aztán meg bölcsen kisütötték a diplomata urak, hogy a szövetség célje egyedül a béke biztosítása s az általános lefegyverzés.

Nosza kapott ezen az eszmén a francia is; hát ha csak békét akarnak, úgy ide azzal a kontraktussal; legyen a szám páros, beáll a szövetségbe Franciaország negyediknek. Innét van most már az a nagy béke-áradozás; ezért van bőséges keletje az olajágnak. Elöttünk ez az egész komedia úgy tűnik fel, mint mikor tolvajt kergetnek, s a hajza közben maga az üldözött is vetélkedve harsogtatja, hogy: „elébe, fogjátok meg.“ Csak az a kérdés, hogy a sok buzgó békepostol között melyik a fűrfangos tolvaj?

A hidegvérű anglus nem nézhette soká ezt a jámbor mulatságot; egy kis hideg zuhanynyal szolgált tehát az örvendő diplomata uraknak, az örményországi kérdés alakjában. Emlékeztetbe hozta ugyanis, hogy a szegény Törökország még mindig nem teljesíté a

berlini szerződésben elfogadott azon kötelezettségét, hogy Örményországban reformokat létesít; jó lenne tehát a portát ezen kötelezettség bevéltására szorítani, s e célból európai konferenciát hívni össze. Tehát a „beteg ember“ följött újra consiliumot tartanak a böles doktorok; s nem szenved kétséget, hogy régi jó szokás szerint ismét lefűrszelik valamelyik tagját. Szegény beteg ember, szegény Törökország; azt ugyan alaposan kiküvűljék a doktorai; csak-hogy nem a betegségéből, hanem — Európából!

Mig az angol kormány Törökországban fogadatlan prókátorokodik, az alatt Amerikában az irlandiak fenik Angliát ellen a kést. Most ülésezett ugyanis Amerikában egy ir-congressus; mely az Angliát elleni küzdelem szervezésével feglalkozott. Mem rémiti el azon vérig keserített embereket elfogott társaik példája, kiket egymásra íltett halálra az angol kormány. Pedig az elfogottak száma egyre szaporodik; s ismét akadt közöttük egy áruló, valami Dervine nevű merénylő, a ki fontos vallomások árán igyekszik életét megmenteni; vallomásai nagyon megkönnyítik az angol rendőrség működését.

Nálunk a Fűzesséry-Verhovay ügy azzal ért véget, hogy a felek párbajosdít jűtszottak. Fűzesséry a levegőbe lött; Verhovay pedig el sem sűté pisztolyát, s azután szépen kezét fogtak.

Hanem Verhovay ellen saját választókerületének, a ceglédi függetlenségi pártnak nevében bizalmatlansági nyilatkozatot tett közzé 60 választmányi tag. Erre Verhovay most népgyűlés összehívásával felel. Általános kíváncsisággal várják a népgyűlés eredményét.

Meghívás.

A szentesi polgári, iparos és gazdasági kör ipari szakosztálya f. hó 7-én, azaz hétfőn délután 5 órakor az egyleti helyiségben értekezletet tart, melyre ezen szakosztály t. tagjai ezennel meghívtnak.

Az értekezlet tagjai:

1. Intézkedés az iparos tanuló felszabadítására nézve, miután ezen jog gyakorlását a m. kir. belügyminiszterium az ipari szakosztálytól megvonta.

2. Egy kölcsön-segélyző egyesület alakítása, főképp az iparos osztály érdekében.

Szentes, 1883. május 2.

Balázsovits Norbert
szakoszt. elnök.

Meghívás.

A szentesi 48-as népkör f. évi május 6-án d. u. 2 órakor saját helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívtnak.

Szentes, 1883. ápr. 19.

Pólya Ferenc
körelnök.

Helyi és vegyes hírek.

— Lapunk mai számához föl iv melléklet van csatolva.

— A megyei árvászeki elnöki állásra pályázni fognak Megyaszay Károly jelenlegi helyettes elnök, Belicay Tamás árvászeki tñök Csongrádról, Onody Géza és Aradi Kálmán Szentesről.

— Vasutügy. A főlegyházi földi révi vasut ügye, mindinkább látszik közeledni a valósuláshoz. Mint lapunk egyik közelebbi számában írtuk Csongrádról egy küldöttség járt fönn Budapesten Hieronim Károly vasutársulati igazgatónál, hol kérték a kérdéses vasutnak mielőbbi kiépítését: Hieronim Károly igazgató akkor megígérte, hogy a kellő áldozatok meghozatala esetén a vasut építéshez még ez évben hozzá kezdenek. Mult hó 29-én pedig az ügynek bővebb megbeszélése végett, Hieronim Károly Budapestre föltáviratozta a csongrádi vasutügyi bizottságot. Még azonban a bizottság eljárásának eredményéről értesítést nem kaptunk.

— Esküvő f. hó 3-án délután tartá esküvőjét Nyiri Gerason jó hirnévnek örvendő fiatal kereskedő Halász Szabó Lidia kisasszonnyal, Halász Szabó János ur kedves leányával. Szívünkben kívánunk ez új párnak zavartalan boldogságot.

— A szentesi ref. egyháztanács a mult üléseben tárgyalta és fogadta el az új egyházi törvények alapján elkészített szabályrendeletet. A szabályrendelet előttünk még ismeretlen, annyit tudunk róla csak, hogy a fögöndök részére — mely méltóság eddig egészen ingyen viseltetett — 30 drb arany tisztelet díjat állapít meg évenként. Részünkről a szabályrendeletnek ezen pontját feltétlenül helyeseljük, mert úgy tartjuk, hogy ez által a fögöndnoki állás becsese van emelve és az iránta való érdeklődés inkább biztosítva van.

— Utcáink rendben tarthatása érdekében régóta nagyon is kívánatos intézkedést adott ki f. hó 3-án a városi főkapitányi hivatal. Ugyanis évek óta megbotráncokozásra szolgált az utca járó kelőknek, hogy kereskedések előtt, különösen a járdák mentén egész

halomban hevernek az üres hordók és ferschlagok és minden egyéb tárgyak, nemkülönben bogár és ács mesterek háza előtt halomban heverő faderekak akadályozzák a közlekedést. A főkapitány most felhívta az illetőket, hogy az utcáról mindezen tárgyakat eltávolítsák, mert különben 50 frtig fognak b-sárgóztatni. Ez a b-sárgóztatás azokra is kiterjesztetik, a kik főkapitányi engedély nélkül építkezési anyagok lerakásával foglalják el az utat és akadályozzák a közlekedést.

— Tűz rendőri szempontból szintén igen üdvös dolgot szándékozik végrehajtani a főkapitányi hivatal, összeírattja ugyanis, a városban lévő fa és nád kéményeket s azután rendeletet fog kiadni az egyeseknek, hogy ezen kéményeket lehuzzák, s helyettök záros határidő alatt téglá kéményt építsenek.

— Értesíti a közönséget Dr. Cukkerman Soma orvos, sebész, szűléssz, miszerint a himlő elleni védőtűt minden vasárnap délután végzi lakásán. Ajánljuk közönségünk figyelmébe.

— Lopás cím alatt lapunk mult számában közöltük, hogy Berényi Imréné szentesi lakostól buzzát loptak el. E hirt mi megbízhatónak látszó forrásból merítettük; pedig voltaképp nem volt igaz. A károsultnak jelzett asszony olvasván a rá nézve meglepő hirt, generális inquisitiót rendezett a kamrájában; s mert úgy rémlett előtte, mintha a székelyből csakugyan hiányoznék néhány itze gabona, rajta ment a csendőrségen, hogy teremtsék neki elő a tolvajt. Hasztalan capicitálták a jámbor asszonyt, hogy hiszen nem loptak tőle semmit se; nem lehetett fejéből kiverni a dolgot mert — ugymond — nem szopta azt az ujjából a „Szentesi Lap.“ No hát nyugodjék meg a tisztelt asszonyság; mert ime kijelentjük, hogy lapunk fölre volt vezetve, s amaz ominózus közleményt téves információból származott.

— Figyelmeztetjük a t. közönséget, hogy jövőre mi is meghonosítjuk a napi lapokból már ismeretesek „kis hirdetések“-et. E rovatban apróbb hirdetések az igtatási díjon fölül 20 kr-ért tesztünk közzé. Reméljük, hogy ezen új intézkedésünk, a közönség részéről kellő méltatásban részesülend.

— A csángó betelepítéssel foglalkozó országos bizottság megyénket s az alföldi nagy városokat megkereste hogy a mennyiben az állam kincstár, birtokain az eddig betelepített csángóknál ez idő szeriint több el nem helyezhető, s ennek dacára a hazatelepítés iránt ország szerite megindult mozgalom folytán Bukovinából és Moldvából a mi csángó és székely testvéreink nagy számmal utra készen haza telepítésre várnak, annál fogva, hogy az országban elhelyezhető legyenek, az egyes városok és községek nyilatkozzanak, hogy hány csángó család befogadására és munkával leendő ellátására hajlandó? Az országos bizottság ezen megkeresése megyénk községeiben általános viszhangot keltett. Szentes városnál már 15 család elhelyezése iránt jegyzetelték be városunk egyes birtokosai magokat: ugyanis Szedor János 5 családot; Sarkadi Nagy Mihály 2 családot; Mátffy Ferenc 2 családot; Sals Lajos 1 családot; Nagy József 2 családot; Soós Ferenc 1 családot; Berényi Antal 1 családot hajlandó lakással és munkával ellátni. Mindszentről írja levelezőnk, hogy ott f. hó 2-án délután tartott közgyűlésben egyhangú lelkisültséggel lett elhatározva, hogy a község 5 családot be fogad és annak megélhetését biztosítja. Az egyes birtokosok körében is mozgalom indult meg több család befogadására. Csangrál írja levelezőnk, hogy bár ez a község, mint erkölcsi testület, egyik legszegényebb község az országban, mert benne sem az egyesek nem bírnak jelentékenyebb ingatlannal, sem a községnek nincs számbavehető közvagyona, ennek dacára egyhangulag mondta ki, hogy 1 csángó családot nem csak befogadni de annak eltartásáról is gondoskodni hajlandó mind addig, míg ennek a családnak megélhetése magán szorgalom által biztosítva nincs.

— Meghívás. „A szentesi kereskedő ifjak önképző és segélyző egyesület“ rendes tagjai ezennel meghívtnak e hó 10-én esti 8 órakor tatandó közgyűlésre mely a szentes és vidéki takarékpénztár gyűléstermében fog megtartatni. Szentes, 1883. május hó 1-én. Kugler Jusztin idl. elnök Schleier István idl. titkár. Tárgysorozat: I. Az alapszabályok megvitatása. II A tisztikar és választmány megválasztása. III. Indítványok.

— Az ipartörvény revisiója cím alatt városunk szűlötta Heltay Ferenc budapesti hírpapíró egy komomoly tanulmánnyal írt 206 lapra terjedő könyvet írt. E művében fiatal szerző nagy alaposággal tárgyalja a magyar ipar viszonyait s az ebből származó hátrányokat s önálló javaslatokat tesz az ipartörvény reform. állására nézve. Heltay Ferenc ezen munkájáról a hazai napi lapok s az iparügyekkel foglalkozó szak lapok igen elismerőleg emlékeztek meg. A mű ára 1 frt 50 k. megrendelhető Küllán Frigyes könyvtárusnál Budapesten. E jeles munkát melegen ajánljuk iparosaink figyelmébe.

— Lapunk zártakor vesszük a hirt Csongrádról hogy a csongrádi vasutügyi küldöttség — mely lapunk vasutügy című hírében van említve. — Hieronim Károly vasut-igazgatóval megkötötte a szerződést egy Főlegyháza-csongrádi szárnyvonal kiépítésére. A föltétel az, hogy Csongrád a maga határában ingyen földet tartozik adni; Kis-Szállás szintén tartozik ingyen földet adni és kap egy fehrakodót s az esetre, ha az osztrák-magyar államvaspálya-társulat Csongrádtól — földi-réviig építené ki a vasutat, köteles Csongrád a jelenleg országától szolgáló gátjait a társulatlak átengedni; a társulat pedig köteles ennek vízföldi oldalát téglaburkolattal ellátni, egyszersmind a gát mellett a mentett oldalon országúttal sajátítani ki. Ezen szerződés a vasutársulat és Csongrád város képviselő testülete jóváhagyásának föltétele mellett köttetett meg, s miután a jóváhagyás mindkét részről kéti ségtelen, így a Főlegyháza-csongrádi, illetve föld-réviig vezetendő vasut építésének ügye körülbelöl befejeztnek tekinthető.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

SIMA FERENC.

Hirdetmény.

A derekegyházi oldalon felállítandó tanyai iskola munkálatainak árlejtés utjáni kiadása elhatározatván, ennek megtartására határidőül f. május hó 7-én d. e. 9 órája, Szent-tes város tanácstermében tűzetik ki, mire a vállalkozni kívánók 10% bánompénz letétele mellett meghivatnak. A feltételek Mikecz Ferenc tanácsnoknál hivatalos órákban megtekinthetők.

Szentes, 1883. május 2.

Mikecz Ferencz
tanácsnok.

ÉRTESÍTÉS.

Alulírott tisztelettel hozom tudomására a n. é. közönségnek, miszerint

— férfi-szabó üzletemet —

(Kispiac, Lővi Lajosné asszony házából) — **Magyar József tanácsnok ur I. t. 259. számú házába tettem át, ahol elvállalok minden a szakmámhoz tartozó öltözeteket a legalsóbb áron gyorsan és izlésteljesen elkészíteni.**

Midőn erről értesitem a n. é. közönséget, nem mulaszthatom el, hogy az eddigi szives pártfogásaiért köszönetemet nyilvánítsam, a melyet jövőre is kérve, maradok tisztelettel

CSÁK JÓZSEF
férfi-szabó.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy

férfi- és gyermek-kalap üzletét

a vásártéri „huszár-koresma“ közelében (Papp Istvánné-féle ház) saját házába tette át, hol elfogad minden e szakba vágó cikkek készítését úgy kalap-javításokat és tisztításokat.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Szovalános,
kalap készítő.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy a piactéren, a szentesi takarékpénztár házában eddig volt

liszt- és főzelék üzletemet

saját házamba, Turzó és Kálár urak szomszédságába tettem át, mely alkalommal

vegyes kereskedéssé

átváltoztattam, s miután eddig is, minden törekvésem oda irányult, hogy a n. é. közönség bennem helyezett bizalmának megfeleljek, ezennel is igyekezni fogok azt olcsó árak és pontos kiszolgáltatás mellett továbbra is kiérdemelni.

Egyszermind bátorkodom a mostani legolcsóbb liszt-áramat a következőkben jegyezni.

Királyliszt: 00. 0. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. árak: 25. 23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16.

szitált kenyérnek való 13 kr.

Szentes, 1883. ápril 24. Tisztelettel

WEINER FARKAS.

Legjutányosabb árak.

ÜZLET MEGNYITÁS.

FÜSZER ÉS RÖVIDÁRU ÜZLETEMET

a nagyutcában az Oblatt-féle szeglet-házban dusan felszerelve megnyitottam.

Minden feldicsérés helyett felkérem a tisztelt közönséget, hogy szerezzen egy próba-vásárlás által arról meggyőződést, — miszerint szakmámba vágó cikkeimet a legjutányosabb áron adom.

Tisztelettel

LIGETI ÁRON.

Legjutányosabb árak.

Fűszer és rövidárak.

Fűszer és rövidárak.

HIRDETÉS.
Dr. REIS SAMU lakását f. hó 5-én az Ehrlich József ur házából a tyuk-piaczon levő Dr. Pollák-Schlesinger (ezelőtt Marozsi-féle) házába tette át.

Dreher Antal-féle
KIVITTELI PALACZKASZEREK
egyedül kaphatók és megrendelhetők esküis
DIETRICH és GOTTSCHLIG-nél
Buda-pestben.

DREHER ANTAL-nál
vagy
KISBÁNYÁN.
A nyáron át naponta háromszor friss töltés, a palaczkok töltése czefjára eitt, legkínzóbb kivitelei palaczkaszereknek.

Ismét eladókát legnyújabb élményekben és engedélyben részeseitjük.

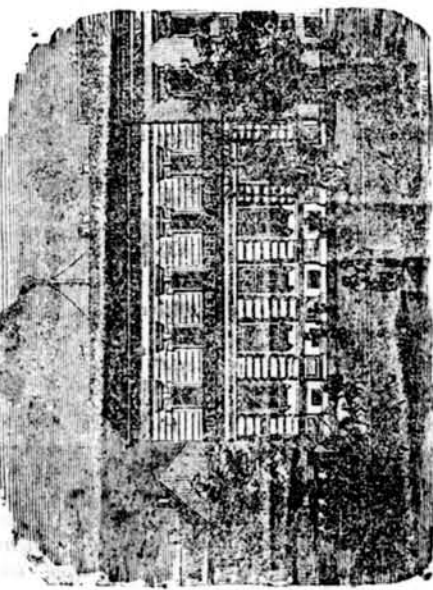
Szives tudomásra.

Azon t. ez. közhíjjal, mely csak Dreher-féle kivitelei aert fogyasat, arra figyelmeztetjük, hogy csak azon palaczkaszer-ek hamiltatásáért és eredetiségért kezességek, melyeknek vignetáján a „Diétrich és Gottschlig“ név világosan olvasható

Hirdetés

Alulírott tudatom a nagyérdemű közönséggel hogy üzletemet a piactérről Szentgyörgy nap után saját házamba Dr. Pollák Sándor szomszédságába tettem át.

Ennek következtében nagymennyiségű kész **férfi, női és gyermek topánjaimat leszállított áron fogom eladni.** Megrendelésekre pedig gyorsan és pontosan méresekelt ár mellett mindennemű lábbelit készítek. Magamat a tisztelt közönség becses pártfogásába ajánlva, tisztelettel **Varga Eszter** cipérszemeszt.

MÜLLER J. L.
ILLATSZER- ÉS PIPERESZAPPAN-GYÁROS
BUDAPEST.

Gyár: VII. Rottenbiller-utca 36. sz. szjált ház.
Bakár: IV. Kerekesher-csop-utca 2. sz., a „Virág királynőhoz“.

Pompadour Creme.
Ezen szer, melylyel a híres Pompadour asszony csokiszepeget kész agg koráig fenn tudta tartatni, anélkül, hogy az egészége károsodna, al adam eredeti tisztaságát elititák, s azt a tisztaságát követelményeknek tökéletesen megfelelt, s a bőreket lágyítják és üdösítik idáki el. — Darabja 35 kr., 3 darab dobozban 1 forint.

Carbol szappan.
Dr. LENKÖSSEK JÓZSEF kir. tanácsos és nagy. kir. egyetemi tanár ur nekem kiadott bizonyítvány szerint kitűnő öly szer, nagyllyos betegségek ellen és fertőzéstőló hatással bír, s bőrkétségket elititolja. — Darabja 40 kr., 3 db. dobozban 1 fr. 10 kr.

Poudre de Serail arparor.
BLAHA LUIZA (baró Spjévine) ó májósága levált arparora, s általa a követéső sorokkal tündetett ki:
Tiszt. **MÜLLER J. L.** illatszerek urnak Buda-pestben.
A Poudre de Serail, melyet én feltalált, valóban kitűnő és nemében páratlan, mert nemcsak az arcon láthatatlan és tartós, de egyszermind rendes használatú irtalmatlanaga által az arca ely féltelenül lágyul, mint egykoronál mind meg eddig semmiféle arparorál nem tapasztaltam, mely kiváló tulajdonságait javában mint kedvenc arparoromat kizárólag fogom használni, és meg vagyok győződve, hogy föllélt. hatástan jószágair általános elismerésnek fog örvendani.

BLAHA LUIZA.
A Poudre de Serail fehér, rózsas- és sárga színben kapható. Egy doboz 40 kr. és 1 fr. szinben kapható. Egy doboz 40 kr. és 1 fr. szinben kapható.

Brilliantum.
Folyadék légyágu kenőcs, mely a szákal és bajusz, valamint a haj fényítés és lágyítását előidzi, s a kihálatól és toréknységétől is megóvja. — Egy kis üveggel 70 kr., nagy üveggel 1 fr. üveggel 70 kr., nagy üveggel 1 fr. üveggel 80 kr.

Minden itt fel nem említett pipere- és illatszerek, valamint mindennemű pipere-eszközök nálam nagy választékban kaphatók. **Postai megrendelések utánvettellel pontosan teljesítettnök.**
Nagyobb megrendelések bérmentve küldetnek. **Artyezéket, kívánatra bérmentve küldök.**
Mindenes alk esen bejegyztott váloggyal van olláva, s valódiságát az **Almogyi**.

Felhívás a hazai közönséghez az 1885. évben Budapesten tartandó „országos általános kiállítás“ érdekében.

Közel negyven éve, hogy nem volt az ország fővárosában iparkiállítás és husz éve, hogy nem rendeztünk Budapesten gazdasági kiállítást.

Ez idő alatt úgy az ország egyes városai, mint a külföld is sűrű egymás utánban rendeztek kiállításokat, melyeken a hazai termelők csaknem kizárólag hazafiai kötelességérzetükben vettek részt, mert csak kivételes esetekben várhattak oly anyagi előnyöket, melyek a hozott áldozatokkal arányban állottak.

Most, midőn általánossá kezd válni az a meggyőződés, hogy a hazai ipar fejlesztése legfontosabb és legsürgősebb feladatunk közé tartozik, a hazai ipar állapotával, termelési képességével és hiányaival alaposan és rendszeresen meg kell ismerkednünk.

A hazai ipar — legtöbb ágában — már ma is a fejlettség oly fokán áll, hogy szükségleteinket a hazai ipar termékeivel fedezhetjük.

Magyarország iparának azonban eddig nem volt még egyetlen alkalma sem, hogy készítményeit teljes áttekinthetőséggel, alkalmas helyen és időben a fogyasztó közönség egész tömegének bemutatthassa volna.

Egyik legfontosabb feladatunk ennél fogva a hazai fogyasztó közönségnek iparunk számára való megközelítés és a versenyző külföldi termékeknek lehetővé kizárása; ezt azonban leginkább úgy érhetjük el, ha rendszeres, általános kiállításban feltüntetjük a nemzet színe előtt azt, mivel rendelkezünk.

E célból az 1885. évben Budapesten, az ország fővárosában, mint a társadalmi, értelmi, anyagi és forgalmi erők központjában, országos általános kiállítás fog tartatni.

A kiállítás általános, azaz nem kizárólag iparkiállítás, hanem gazdasági és állatképzés, nem különben közoktatási, művészeti stb. tárgyak kiállításával kapcsolatos lesz.

A kiállításnak ezen általános jellege lehetővé teszi, hogy közgazdasági és közművelődési helyzetünk egész terjedelmében feltárassék. Élő képen feltüntetjük e kiállításon az ipar relatív helyzetét és fejlődésének aránylagos fokozatát, egybehasonlítva a mezőgazdaság, valamint a művészet állapotával.

E kiállításon alkalom fog nyílni arra, hogy az ipar könnyen felismerhesse, mennyiben és hol nyerhet a mezőgazdaság és művészet részéről támogatást és vizont. Az iparos föl fogja találni forrásokat, melyeket az ország mezőgazdasága nyújthat neki a feldolgozásra szükséges nyersanyagok alkalmas beszerzésekor, holott eddig ebbeli igényeinek kielégítésénél talán a külföldből fordult. A földműves, az állattenyésztő, a gazda vizont közelebbről fogja látni a hazai ipar termékeit és sok esetben esodálkozni fog azon, miért nem szerezte be eddig is szükségleteit az ország iparosainál. Az ismeretek tágulása kölesönösen oda fog hatni, hogy a belföldi termelés és tevékenység piacra kibővítették, a belföldi forgalom nagyobbodik és hogy a hazai ipar és a hazai termelés saját hazájában állandó piacot biztosítson magának.

A kiállítás főcélja ennél fogva a magyarországi kézmű- és gyáripari tevékenységnek, valamint az ezekkel kapcsolatos művészeti törekvéseknek hű képét nyújtani, a létező iparfejlesztési intézményeket feltüntetni, javítani és újabbakat létesíteni.

Célja továbbá, hogy a művészetnek és a tudományoknak az iparra és technikára való alkalmazását és ennek ez irányban való befolyását lehetőleg teljes és áttekinthető képen is feltüntesse és e befolyás nyomán keletkezett gazdasági változásokat a cikkek értékére, az elárúsításra és kereskedésre vonatkozólag tisztán kimutassa; továbbá hogy az ország mezőgazdasági, állattenyésztési, erdészeti, bányászati viszonyait feltüntesse; s végre, hogy az ország egyes vidékeit termelő és előállítási képességükről közelebbről felvilágosítsa, az ennek folytán notán keletkező öntudatos kezdeményezéseket támogassa, a támogatásra és fejlesztésre váró iparágak felvirágzását előmozdítsa, s a létezőnek fejlődésére, annak megismertetése által alkalmas szolgáltatasson s általában, hogy a jövőbe vetett bizalmat minden körben megerősítse.

E cél előmozdítása végett az anyag és technológiai feldolgozás szerint rendezendő csoportokban a kiállítás lehetőleg teljes, áttekinthető képet fog nyújtani a gazdaság, erdészet, bányászat állapotáról, az illető ipartüzésről s az annak rendelkezésére álló eszközökről, a nyers anyagoktól kezdve a legteljesebb műipari részletekig.

Mindenekelőtt fogva hazánk anyagi jólétének emelése érdekében teljes bizalommal reméljük, hogy Magyarország közönsége a termelés minden ágában élénk részt veend az 1885. évben Budapesten megtartandó kiállításon.

Kifejezve ebbeli reményünket, a kiállítás sikerének érdekében már most egy nagyfontosságú kérésrel fordulunk a kiállítási szándékozó közönséghez.

A kiállítás sikerének, valamint abból az országra háramlandó anyagi előnyök érdekében kérjük a kiállításban részt venni szándékozókat, a gyakorlati működtetést tartásuk szem előtt, hogy arra igyekezzenek, miszerint iparunknak és gazdaságunknak életrevalóságát, gyakorlati értékét és használhatóságát ismertessék meg, s ne kívánják egyes szokatlan, rendkívüli, talán magában véve igen érdekes, de a gyakorlati életben kevésbé elterjedt tárgyaknak kiállítását.

Nem a renkvitüliségek, a sajátlagosságok megismertetése fog hasznára válni az országnak és magának a kiállítónak, hanem az, ha be tudjuk bizonyítani, hogy állandó, használható munkát tudunk előállítani, hogy gondosan ápolt, egészséges és messze távolba is elszállítható ipari és gazdasági terményeinkkel kiálljunk a versenyre.

Ez alkalommal azon jogosult reményünknek is kifejezést adunk, hogy az ország vagyonosabb osztályai iparkodni fognak iparosainknál oly megrendeléseket tenni, melyek egyrészt a kiállítás díszítését képezhetik, másrészt iparosainknak alkalmat szolgáltatnak versenyképességük kimutatására.

Tudatjuk a tisztelt közönséggel, hogy a megtartandó budapesti országos általános kiállításra vonatkozó mindazon közleményeket, a melyeknek ismerete a kiállítási szándékozóknak kívánatos, a legrövidebb idő alatt közlé teendjük.

Addig is már eleve figyelmeztetjük a hazai közönséget, hogy a kiállítandó tárgyak bejelentésére határidőül folyó évi december hó 31-ét tűzük ki.

Netalán kívánt felvilágosítások és értesítések egyelőre az 1885. évi budapesti általános kiállítás országos bizottságának hivatalos helyiségében (Budapest, Ferenc József-ter 6. sz. a.) s később az Aradon, Brassóban, Budapesten, Szegeden, Debrecenben, Nagyváradon, Fiumében, Kolozsvárt, Miskoleon, Pécsen, Pozsonyban, Sopronban és Temesvárt alakítandó kerületi kiállítási bizottságoknál, s végül a Budapesten, valamint a megjelölt városokon kívül iparilag jelentékenyebb helyeken felállítandó helyi kiállítási bizottságoknál szerezhetők.

Kelt Budapesten, az 1885. évi budapesti általános kiállítás országos bizottságának 1883. évi április hó 9-én tartott üléséből.

Matkovits Sándor,
elnök.

Gróf Zich Jeno,
másodelnök.

Felhívás.

A „Bánfalvavidéki méhészegylet“ folyó évi június hó 2, 3, és 4-ik napjain Hódmező-Vásárhelyen tartja meg a 3-dik alakulás tisztújító s 8-dik közgyűlést, méhészeti kiállítással egybekötve.

Felhívjuk azért a méhészet barátait, s a nagyérdemű közönséget, hogy ezen kiállítással egybekötendő közgyűlésünket, úgy személyes megjelenés, mint kiállítandó tárgyak beküldése által minél nagyobb mérvben támogatni sziveskedjék.

Mint hogy pedig a helyi rendező bizottság a gyűléskor tartandó táncvigalommal egybekötve sorsjátékot is rendez; még pedig fele részben a Bánfalvavidéki méhészegylet, fele részben pedig helyi méhészeti érdekek előmozdítása javára; nem mulaszthatjuk el alázatos kérelmünket intézni a nagyérdemű közönséghez, s kérjük, hogy nyereségtárgyak ajánlékozásával s kiállítási tárgyaknak legkésőbb május 31-ig leendő beküldése által egy gyűlést, mint a helyi rendező bizottságot megörvendeztetni sziveskedjék.

A vasuti igazgatóságoknál mennyire lehetséges úgy személy, mint tárgyak szállításánál kedvezmény eszközöltetik.

A kiállítás a „Népkertben“ leend.

Jutalmaztatnak:

I. Élő méhek.

II. Méhlokok.

III. Méhészeti eszközök.

IV. Méhészeti termények.

Jutalmak: arany és ezüst pénzek, oklevelek. A kiállítás tárgya lehet minden a méhészet körébe eső eszköz, ha jelentéktelennek látszik is.

Eddigi kiállításaink jó sikerét a nemes lelkű közönség buzgalmanak köszönhetjük — szabad legyen reménylenünk, hogy buzgalma ezuttal fokozottabb leendő; s kérnünk hogy együletünkbe minél számosabban belépni sziveskedjenek.

Jelentkezhetni Bánfalván Mihályi Agoston pénztárnok urnál; a kiállítás ideje alatt: a kiállítási helyiségben, egyleti titkárnál, vagy a tek. Lázár István urnál szállásolt elnökségnél.

Mély tisztelettel vagyunk

Bánfalván, 1883. április 25.

Nagy Zsigmond

egyleti titkár.

Kovács Imre

elnök.

Felhívás.

A hódmező-vásárhelyi iparegylet meghívására a Bánfalvavidéki méhészegylet az 1883. évi közgyűlést Hmvásárhelyen tartja meg, mely közgyűlés ezuttal méhészeti kiállítással lesz egybekötve.

A hmvásárhelyi iparegylet belátva az okszerű méhészetnek gazdasági jelentőségét; feladatának igyekszik megfelelni azáltal, ha ezen kiállítás rendezésével a méhészet felvirágoztatása érdekében munkálkodik, s meg van győződve arról, hogy közönségünk általában, de különösen a méhészet foglalkozók törekvésért méltányolandják, s közreműködésükkel a kiállítási részvétellel lehetőleg támogatni fogják.

Ugyanazért felhivatik városunk, s a vidék méhészetével, méhészeti eszközök előállításával s méhészeti termékek feldolgozásával foglalkozó közönsége, hogy a folyó évi június 2. 3. és negyedik napjain Hódmezővásárhelyen rendezendő méhészeti kiállításon minél nagyobb számban kiállítandó tárgyaival részt venni sziveskedjék.

A kiállításon résztvevők jelentkezzenek folyó évi május 18-ig alólírott rendező bizottsági elnöknel, mely jelentkezésnél lehetőleg felsorolják a kiállítandó tárgyak és pedig a tűzbiztosítás eszközölhetése végett az érték megjelölésével. — A kellő időben jelentkező kiállítók elszállásolásáról, valamint mérsékelt díj melletti étkezhetéséről a rendező bizottság gondoskodni fog.

E kiállítással sorsjátékkal egybekötött táncvigalom rendeztetik, mely sorsjáték nyereségtárgyai városunk közönségének, különösen hölgy-közönségének áldozatkészségéből van megszerezve, s a kiállított méhészeti cikkekkel együtt lesz közszemlére kitéve — Belépti díjak a kiállításra a megnyitás napján 20 kr., a következő napokon 10 kr., a táncvigalomra 1 forint.

A tiszta jövedelem fele részben Bánfalvavidéki méhészegylet illeti, fele részben pedig a helybeli méhészet fejlesztésére fordítatik.

Amidőn a fentebbi felhívásunkkal a nagyérdemű közönséget megkeressük; van szerencsénk a napi rendet a következőkben közölni. Június 1-én, ismerkedési estély az iparegylet helyiségében, s a bíráló bizottság megválasztása.

Június 2-án, délelőtt a bíráló bizottság működése, d. u. 3 órakor a kiállítás megnyitása, este hangverseny a szentesi dal és zeneegylet, ugyszinte a hmvásárhelyi iparos ifjak dalegyletének közreműködésével; később közlé teendő sorrend szerint az iparegylet helyiségében.

Június 3-án, a kiállítás nyitva, — d e 9 órakor a Bánfalvavidéki méhészegylet közgyűlése az iparegylet helyiségében, s a bíráló bizottság jelentése, a bírálat eredményének kihirdetése. — Este táncvigalom (dongóball) ennek szűnőrája alatt a tárgyak kisorsolása az iparegylet helyiségében.

A társas-ebéd d. u. 1 órakor.

Június 4-én, a kiállítás egész nap nyitva, este 8 órakor bezáratik.

Június 5-én, kiállítási valamint nyereségtárgyak elszállíthatók.

A kiállított cikkekért a rendező bizottság a vasuton átvételtől a kiállítás bezáratá után 48 óráig felelősséget vállal. — A vasutról beszállítást, s ugyanoda visszaszállítást díjmentesen eszközli.

A nyereségtárgyak, melyek a kiállítás befejezte után 14 napig el nem vitetnek, a rendező bizottság által elárvereztetik, s a befolyt összeg a fent jelzett méhészeti célra fordítatik.

Hódmezővásárhely, 1883. ápril 21.

Launer Gusztáv

r. b. jegyző.

Kovács Lajos

r. b. elnök.

Jegyzet: Minden hazai lapzerkesztőseget kérjük a közlemények felvételére. A kiállító-bizottság

Vegyes hírek.

— Kossuth levelei. Kossuth egyenkint válaszol mindazon törvényhatóságoknak, melyek őt 50 ik születés napja alkalmából üdvözölték. A szellemi üdéséget, az eszmék nagy tartalmasságát mindenki megszokta már Kossuthnál az eldöre haladt agg korban, de ezuttal valóban bámulatos az a testi erő, melyet a nagy levelezés által teljesít egy aggasztán. Legújában ismét több megyének, és Arad város törvényhatóságának irt ékes leveleket Kossuth. Az Aradra irt

levél, melyben Kossuth e városnak a szabadságharcban való szerepéről is megemlékezik, így szól: Arad városa volt közéletem utolsó állomása a hazában. Onnan indultam ki 34 év előtt a számkivetés keserves útjára, melynek végén idegen földben adja meg a sír a hontalan vándor árva fejének, a mit tőle az élet megtagadott: a nyugalmat. Arad városa volt az első a távol hazai városai közt, mely a hontalan vándor 80-ik életébe betöltésének keserű poharát a szives megemlékezés mézével megédesíté. Az ég legjobb áldásai jutalmazták meg Arad városa tevékeny, munkás polgárait a vigasztalás alamizsnájáért, melyet az örömtelen öreg vándornak célt vesztett élete végén nyújtottak. — Az ősök keresztet iktattak állam ezimerébe vértel szerzett magyar hazának, mely ma is ország, de — fájdalom! — nem állam. Arad pedig a magyar Golgotha. Legyen a honzsabadság mártírjainak halálával megszentelt földjének minden porszeme termékeny honszeretettel, miszerint a polgárerények törekvése által igazoltassék a magyar szabadság diadalában, a mint a hit kitzése által igazolva lett a keresztény vallás diadalában, a hogy a kereszt a föltámadás jelvénye. Amen! — Fogadjon Arad városának közönsége nem érdeemkben, nem tehetségben, hanem csak hű honszeretettel gazdag személyem iránt tanusított, kegyes jóindulatáért hála köszönetemet. Kelt Turinban, Olaszországban, március 15-kén 1883. — *Kossuth Lajos.*

— **A házasság köve.** Egy francia lap beszéli a következő fures történetet: 1882. ápril havában Izabella és Paz infansnők Granadába utaztak, a hol minden nevezetes dolgot megtekintettek. Egyik sétájuk közben elvetődtek a „Sacro Monte“ re, melynek sírboltjában őrzik szent Czeceila hamvait is. Sírja előtt két kő van, melyeket mint a „házasság követ“ és a „nem házasság követ“ ismeri mindenki. Az abbé, ki vezetőül szolgált, elbeszélte a hercegnőknek, hogy a monda szerint az a lány, ki a házasság követ megérinti, egy év leforgása alatt férjhez megy. Az infansnők nevettek. „Nyulj hát a köhöz!“ mondá Izabella testvérjének — s Donna Paz engedett a nőgátásnak, megérinté a követ. E kis jelenet 1882. ápril 2-án folyt le, s 1883. ápril 3-án, tehát éppen egy évvel később, jegyet váltott Paz hercegnő Madridban Bajorország hercegevel. Ha ez mindenkiel így teljesülne, még talán túlnék is többen vándorolnának a csuda tevő kő karolatása végett.

— **Nagyszerű alapítvány.** Jóny Tivadar, — ki minap halt el, 250,000 frtnyi vagyonának általános örökösévé a késmárki evang. főiskolát nevezte végrendeletében, oly megkötéssel azonban, hogy az a hazai törvények által szentesített protestans önkormányzati joghoz ragaszkodni, annak engedelmeskedni tartozik. Ilyen tett nem szorul díszre! Sok ilyen buzgó férfit a hazának, az egyháznak!

— **Agyonlőtte a kedvesét** egy szobránez-homoróci molnár kocsisa. E hó 14-én a két szerelmes vígan enyelegve üldögélt egymás mellett, mikor a sok inceskedés közben a legény leemel a falról a puskát és tréfából rácéloz a leányra. „Lőjtek?“ A leány oda se nézett, hanem kötődő hangon csak annyit felelt: „Nem tud azzal kend bánni — nem ostar a!“ E perben elsült a fegyver s a leány halva rogyott össze. A golyó jobb füle mellett hatolt fejébe. A szerencsétlen gyilkost fölrülten vitték a szobránezi járásbírósg bíróságra.

— **Furcsa ok az öngyilkosságra.** Egy August Kupke nevű sziléziai ember a minap felakasztotta magát: hátrahagyott levelében öngyilkossága okául a következőket jegyzi meg: „Pár esztendeje azt a boldogdot követtem el, hogy a „Felicitas“ betegségyező egyesületnél tagnak iratkoztam be. Halálom után 1000 márkát kapott volna a feleségem; mivel azonban ezt az összeget csak akkor fizetik ki neki, ha én nem öngyilkosság által mulok ki, feleségem pedig utóbbi időben érdemteleane mutatá magát ama jótéteményre, elhatároztam, hogy megfosztom az 1000 márkától az által, hogy magam vetek véget életemnek!“

— **A nihilisták III. Sándor cárhoz.** Odesszából írják a következőt: A külföldön élő nihilisták e napokban a cárhoz és családájához intó levelet küldtek, melyet Alisszov Péter, a Genfben élő nihilista vezér irt meg. A levélben többi között ezek is vannak: „Mulasatok, ünnepejtek, koronázatok ti öntelt gazok, ti telhetetlen tolvajok! Örült táneot jártok, de saját sirjaitok. A halál közzetek lopózik nesztelenül áruhában; mikor nevettek, ő hangosabban nevet; ha gonkoloztok, ő mélyebben gondolkozik; kegyetlenül, kérelhetlenül ép akkor fog benneteket elszólítani, mikor legkevésbé vagytok rá elkészülve nem fogtok szabadulni! A halál kibontotta fejeitek fölött titokteljes zászlaját. A kőszobor vendég az ajtó előtt áll...!“

— **Ritka öngyilkosság.** Doesinán egy 12 éves fiu pénzt lopott; tette kiderülvén anyja fenyegetőleg érté sére adta, hogy majd meglakol ezért atyjától, ha haza jön. A fiu délután, eltűnt hazulról, s másnap az erdőben találtak rá, iszonyuan szétszaggatott holtestére; egy dynamit töltényt vitt el magával s azt testére kötve meggyújtotta; testének maradványait darabonként szedték össze.

— **Az indiai népszámlálás.** Az összes angol Indiákon 1881. febr. 17-én volt az első rendszeres népszámlálás. A roppant anyag feldolgozása egész mostanig tartott és a számok melyeket a végeredmény felmutat, valóban bámulatosak. Az angol-ind eszásárság összes területe 1.372,588 angol négyzetmérföld és 253.891,821 lélek lakja. Ennek a közel 254 millió embernek több mint negyvenegyedfél millió épület szolgál hajlékúl, elkezdve a királyi palotáktól a félvad erdőlakók viskójáig. Város és falu 714,707 van. Nem szerint a lakosság így oszlik el: 129.941,851 férfi és 123.949,970 nő, tehát ép az ellenkező viszony, mint Európában, a hol a nők száma felülhaladja a férfiakét. Vallás szerint van Indiákon 187.937,450 bráhma-hitű, 50.121,585 mohammedán, 6.426,511 természetimádó, 3.418,834 buddhista 1.862,634 keresztény; a többi szám apróbb szekták közt oszlik meg. A bráhma-hitűek közt van 13.730,045 brahmin, 7.107,828 katona-osztálybeli és 167.099,577 többi kasztbeli; a legalsó kasztban, mely a legnyomorultabb, legszegényebb tereméskből áll, 10.474,686 ember van. Egyes iparágakban is bámulatos számokkal díszeszkik India; lakik benne 4.639,167 tejáros és baromkereskedő, 2.953,939 olajgyártó, 2.283,631 borbély s 2.053,080 fazekas.

— **Iszonyu rablógylkosság.** Tabon a következő hajmeresztő eset történt: Kiss József bábonyi lakos f. hó 17-én egy tabi kereskedőnét vitt a keszi vásárra. Miután az asszonyt visszajáról Tabra s kocsijáról a bevásárolt holmit lerakta, ugy este 7 óra felé haza indult. Utközben megtámadták s legelőször is egy hatalmas botütéssel mérték a fejére. A mindössze 27 éves, erőteljes ember kissé elszédült, de a gyeplőt nem bocsátotta el. Ekkor jobb kezefejét késsel hasították föl, balkarját pedig a szó szoros értelmében összetörték, s aztán fején és teste egyéb részein több késszurást ejtve, a kocsiról lerántották s areal az ut mellett elterülő pocsolyába taposták. Iszonyu munkájukat végezve, föltűtek a kocsira s a tengődi erdő felé elhajtottak. Nemsokára a vásárról hazatérő bábonyi lakosok észrevették a pocsolyában fuldokló embert s előbb a közel fekvő malomba, majd haza szállították, hol négy napi kínos szenvedés után meghalt agg szüleinek s fiatal özvegyének nagy bánatára. Mintha csak valami átok súlyosodott volna e szegény családra. Folyó hó 12-én halt vörhenyben az oly szörnyű véget ért embernek egyik kis leánya, f. hó 16-án pedig, tehát egy nappal az ő halála előtt, temették el kis fiát. A gyilkosoknak Német-Dalmádnál nyomuk veszett.

— **A bukovinai magyarok közül ismét haza hoznak** vagy ezer főnyi csapatot pár nap alatt. Az intézkedés sürögősen szükséges. József falván, honnan a multkor senkit sem hoztak el, mert a haza kívánczok még rendezték ügyüket, sokan igen válságos helyzetbe jutottak az által, mert eladták mindenüket, munkára nem szegődtek, hanem várták, hogy elszállítják őket. Ezekre inség nézett volna. A hazatelepítést vezető bizottság tehát, mely már a három szállítmányval befejezettnek hitte feladatát (a további intézkedésekre tudvalevőleg egy más bizottság van alakulóban) e hó 24-én meg egy ülést tartott Somsich Pál elnöklete alatt, s elhatározta, hogy a hazakivánczok közül a legszegényebbeket elhozatja. Pénz eddig körülbelül 60,000 frt gyűlt be; van tehát utiköltségre, de az a baj, hogy hajlék és munka nincs számukra. Felsőzölitást intéznek tehát a hatóságokhoz, községekhez és egyesekhez, a végből, hogy esángókat alkalmazzanak a munkára. Később aztán ezeket is Pancsova vidékére viszik, mert a fő az, hogy az egész bevándorló tömeg együtt maradjon. A szekeres gazdák már utban vannak; összesen százkilenc család, kiket Erdélyben mindentitt szivesen fogadnak, s ellátják utraivalóval a hossza es nehézség utra. A legnagyobb rész Istensegitsből való, néhány család Hadikfalváról. Harminekilenc szekérral és 85 lóval jönnek Beszterecén, Tekén, Szászrégenben szintén szivesen fogadták a hazatérőket. Vezetőjük Miklós István istensegitsi gazda, ki értelmes ember s talpra esetten válaszol az üdvözlésekre. Szekerén nagy nemzeti lobogó van melyre a felesége himcszte rá „Isten segits“. Maros Vársárhelyre e hó 25-én délután értek, s a székely város a legnagyobb sziveséggel fogadta őket. A polgármester elébök ment, a tüzoltók is kivonultak, s gondoskodtak élelemről, takarmányról bőven. Józsu vácserát rendezték számukra. Egyik utasnak, kinek harmadik lova Beszterecénél kidőlt, 64 frtot gyűjtöttek össze. A másnapot is Vársárhelyen töltötték, hogy kipihenjék az egy heti fáradságos utat. E hó 27-én kora reggel mentek tova. Elesegen kívül minden családnak még 5 frtot is kapott. A további éjszakákat Maros-Ludason, Enyedon, Gyulafehérvárról, Déván stb. töltik. — A Szent László-társulat, melynek egyik feladata a keleten lakó magyarok gyámolítása, e hó 26-iki ülésén szintén a beköltöző magyarok ügyével foglalkozott. Göndöcs Lajos fővárosi igazgató tanító, ki az egyik hazatérő csoportot vezette, négy esángó fiut hozott magával tanulni. A főváros kettőből gondoskodik a másik kettő nevelésére pedig a társulat 400 frt évi összeget szavazott meg s gondoskodni fog, hogy később valamelyik katolikus intézetben helyeztessenek el. Az elnöklő Sehluch Lőrinc püspök emlékezetbe hozta, hogy évek előtt a társulat ezer frtot szavazott meg a

Magyarországba letelepítendő első székely községnek iskola és templom építésére. Most tehát közele frtra egészítették ki ezt, s rögtön kifizetik, mihelyt az építkezést megkezdik.

— **Napoleon Louis herceg,** Napoleon Viktor herceg öcse, mint párisból írják e hó 26-án tette le az érettségi vizsgálatot Sorhonneban. A véletlen ugy akarta, hogy Paul Bert a pap és arisztokrata gyűlöllő poliikus, ki egyuttal tanár, legyen a vizsgáló bizottság elnöke. A hallgatóságra kellemetlenül hatott az a gyűlölet sugalta gánesoskodás, melylyel Paul Bert az olasz király nővéreinek flát erőnek erejével meg akarta buktatni. A természettanból olyan kérdéseket intézett hozzá, melyek a tudományos világban vita tárgyát képezik s mikor a herceg a létező nézetek egyikét előadta nem épen udvariasan támadt rá és adott új kérdést. Az algebrában folytonos közbeszólásaival annyira megzavarta a herceget, hogy ez nem volt képes feladatát megoldani, míg nevelője nem intette, hogy ne törődjék az elnök közbeszólásaival, hanem kezdje elulról és végezze be. Be is végezte aztán jól. — A történelemből azt kérdezte: „Tudná-e megmondani, I. Napoleon hány embert vitt mézészerekre uralkodása alatt.“ Louis herceg hallgatott. „Nem tudja? 600,000 franciát és 800,000 főnyi ellenséget ölt meg husz év alatt, tehát annyiszor gyilkos, a hány egy frankja van egy másfél milliomos embernek“ s a hallgatóság már zugolódni kezdett, mire Paul Bert azt mondta: „Mindezekre emlékeztetni kell a fiatal embert, hadd ismerje családjának bűn lajstromát!“ — Még nincs eldöntve, vajjon Louis herceg egyetemi vagy katonai tanulmányokra fogja-e magát adni.

— **Egy szegedi emigrans sorsa Amerikában.** A Szegedi Napló írja: A szabadsághare után idegenbe menekült hazánkiai között, mind egy évtized óta évről-évre tapasztaltuk, számosan vannak olyanok, akikről hosszú idő után csak akkor hallunk hírt, midőn meghalnak. Különösen az utóbbi időben sürint érkeznek olyan tudósítások, hogy itt és itt egy magyar emigrans meghalt. Tegnap Szegedre, az itteni rendőrséghez érkezett egy ilyen tudósítás Saint Louis Missouri amerikai városból, Diehm Ferdinánd osztrák-magyar konzultól ki egy Német József nevű szegedi emigrans életéből írja a következőket: Német József szegedi emigrans 1882-ben meghalt Amerikában. Német 1840-es években az osztrák seregnél szolgált, majd a szabadsághare kitörésekor átesapott Kossuth seregéhez. Kossuthal együtt menekült Amerikába. Német Magyarországon nős volt, azonban elvált feleségétől, ki később egy Fay nevű festőhöz ment nőül Szeged környékén. Az hírlett, hogy az asszony 15 évvel ezelőtt meghalt. Német Józsefnek egy Inre nevű öcseke maradt Magyarországon, kinek Budapesthez közel kell valahol élnie. S miután a levél mindezeket elbeszéli rátér a tulajdonképeni tárgyra, hogy az elhunyt magyar ottani családi és vagyoni viszonyainak rendezése végett arra az okmányra volna szükség, mely a Német és felesége közti elváltást igazolja. Bővebben nincs ismertve a szegedi ember sorsa. Csak még azt jegyzi meg a levél végül, hogy az illetőnek, ki a kérdéses okmányt megküldi 12 dollár biztosítatik.

— **Itélet a nagy nihilista pörben.** A Szent-Péterváron tárgyalta nagy nihilista pörben e hó 18-án hajnali négy órakor hirdette ki a törvényszék az ítéletet. Ötöt akasztófára ítélték, a többiekre is súlyos büntetést mérték. Kötél általi halálra ítéltettek: Gracesvszky, Bogdanovics (Kobosev), Szlatopolszki, Buzevics, Flalalov és Klinenko; élethossziglan kényszermunkára: Stefanovics és Ivanovszkaja. A többiek szintén kényszermunkára ítéltettek s büntetésök tartama tizenöt és husz év közt váltakozik. A vádlottak nyugodtan és minden meglepetés nélkül hallgatták végig ítéletüket, és a kihirdetés után megölelték egymást. Midőn az ítélet a közönség tudomására jutott, szívszaggató jelenetek folytak le a csarnokban. Csak Buzevics anyja fogadta az ítéletet nyugodtan és sietve távozott a törvényszék épületéből. Ápril 23-iki táviratok tudatják Pétervárról, hogy Bogdanovics-Kobozevet felakasztották, Buzevics-et pedig föbe lötték.

— **Asszony zendülés.** A „Bajai Figyelő“ írja: Hogy G. polgártársunk felesége boldogabb hazába költözött, ez egészen közönséges dolog; nem közönségesek azonban azok a körülmények, melyek közt a boldogult temetés végbe ment. A koporsót kivitték a temetőbe, a pap elmondta az inádságot a maga rendje szerint; ekkor azonban váratlan események történtek. Az összes halott-kisérő asszonyonép, mintha csak parancsszóra tenné, egy csapatba tömörülve rohant a gyászoló férj ellen. „Te gyilkos, a ki halálra sauyargattad a feleségedet!“ — zúgtak a neki bősztül amazok, — „takarodsz innen, te alávaló!“ G. uram férfiu méltósága érzetében csak mosolyogta az asszonyok támadását, de vesztére. Mert ekkor az ellenséges tábor megkezdte a lövöldözést: rögök, kődarabok, mint a záporosó hullottak az asszony kezekből. Vége is embertünk nem tehetett egyebet; megfutamadott. Utánna az asszonyok, üzték, hajtották egészen be a városba. Így állottak busszut a bajai amazonok egy társnőjükért, a kit szerintök a férfiu zsaknokság jutottat kora sirba.